

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY SUBSKRYPCYJNYCH:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5.50
Z przesyłką pocztową „ 6.40

Z Warszawy i z biur ogłoszeniowych warszawskich

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w miesiące i święta od 7 do 10 rano. Redakcja otwarta od godz. 8 do 10 wiecz. codziennie. Redaktor przyjmuje od 6 do 7.

Ogłoszenia dla „Straży Polskiej“ przyjmuje wyłącznie **Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej** — Zgoda № 1 w Warszawie.

OGŁOSZENIA: Nadane przed tekstem mk. 3.—
I w tekście nad telegramami—mk. 4.— Reklamy po tekście (4 esp.) — mk. 2.25 Nekrologia (4 s. nat.) mk. 1.50. Zwyczajne ogłoszenia (6 ssp.) — 1.—. Drobne ogłoszenia 15fen. za wyraz. Każde ogłoszenie na 1 liniję mk. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej.

Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy

Teatr Polski

Dzielnia 18,
poddyrektora: Fr. Rybickiego

Polityka

satyra polityczna w 8 akt. W. Perzyskiego.

Polityka

satyra polityczna w 8 akt. W. Perzyskiego.

Sluby panięskie

Kom. w 5 akt. Al. Fredry.

Wojska Polskie wkroczyły do Kamieńca Podolskiego. Rozkaz Naczeln. Wodza do wojsk syberyjskich Koalicja z wyjątkiem Anglii przyznaje Polsce Galicję Wsch. Zachodni rząd rosyjski został rozwiązany.

Przy Narodowej Organizacji Kobiet

oficjalnie zarejestrowane

biuro pośrednictwa pracy dla kobiet

Mogący ofiarować pracę i poszukujące pracy proszeni są o zgłaszanie się do kancelarii Nar. Org. Kob., przy ul. Andrzeja № 5—I piętro, codziennie od godz. 5 i pół do 9 i pół wieczorem.

Najpiękniejszy lokal
RESTAURACJA TEATRALNA
przy POLSKIM TEATRZE I SALI KONCERTOWEJ
Dzielnia 18.

Niedziela specjalne FLAKI. Ceny potraw i napojów bardzo przystępne. Przy
muje się zamówienia dla Towarzystwa w oddzielnej Sali F-Klo.
CODZIENNE KONSERTY
o łaskawo poparcia uprasza
Zarsqd.

Restauracja i Kawiarnia
Dzielnia 18

Przy Teatrze
Polishim, Dzielnia 18.

kiej większości, ale wyrazem woli prądów wszystkich sił politycznych i prądów myśli polskiej. Konstytucja nie powinna być przeprowadzona drogą zwykłej większości w izbie, ale przede wszystkim stać się istotnym wyrazem dążeń społeczeństwa.

W dziedzinie konstytucji najistotniejsze jest porozumienie. Punkt ciężkości obrad tkwi w jedno czy dwuzbiowości systemu parlamentarnego.

Z dyskusji prywatnych i z toku pertraktacji pomiędzy stronnictwami można przypuszczać, iż w tej dziedzinie łatwe jest porozumienie i dwustopniowość zostanie u nas zachowana. Nie wiadomo, czy to będzie Straż Praw czy Rada Starszych, ale istota rzeczy pozostanie ta sama. Idą na to już nie tylko ludowcy, ale z pewnością zniecierpliwieniem wyczekują rezultatu tych rokowań także socjaliści, którzy w prywatnych rozmowach opowiadają się za koniecznością utrzymania drugiej Izby.

Czy większość będzie, czy też nie, przesilenie gabinetowe dojrzewa. Chodzi o poproszenie o cały gabinet. Na wczorajszym posiedzeniu Rady ministerjalnej wystąpiły silne kontrowersje. W kołach decydujących coraz silniej występują owe sprzeczności.

Większość? Zmiana osób? Nar. Zjednoczenie Ludowe bezwzględnie upiera się przy utrzymaniu Paderewskiego. Bez względu na popełnienie sporu błędów. Sam to przyznał w swym przemówieniu. I nadmienil: któż z nas jest bez błędów? Zaprządkaj kto jest bez winy? Paderewski przy tece premjera się nie upiera. Ale dajcie następcę? Kogo?

Pamiętajmy, że ustąpienie Paderewskiego na zagranicę oddziała najfatalniej. Pamiętajmy, że jego dymisja będzie przyjęta za granicami Polski, zwłaszcza wśród Amerykanów, za objaw zrewolucjonizowania państwa, że możemy stracić nagłe to poparcie finansowe i gospodarcze, jakie dotąd posiadamy, a które w głównej mierze posiadamy dzięki wpływowi osobistym

Paderewskiego u House'a i Hoovers. A co się stanie z nami, jak przyjdą do nowych wyborów, gdy nam odmówią pomocy?

Niechaj na to pytanie w sumieniu odpowiedzą ci, co dają za każdą cenę do obalenia Paderewskiego.

Paderewski roli swojej w Polsce jeszcze nie skończył. Zbyt silnie zużywają się wszelkie wartości w Polsce. „Gazeta Polska organ Belwederu, zaatakowała Paderewskiego silnie. Idzie to w parze z atakiem ludowców. Witos wybiera się do Ameryki, nie tylko aby propagować polityczną zagraniczną. Ale autorytet postaci, stojącego na ciele stronnictwa i klubu, który nigdy nie dotrzymuje kompromisu, nie może iść w porównaniu z autorytetem Paderewskiego. Zresztą obu wartości nie można zestawiać bez uśmiechu.

Przed usunięciem Paderewskiego trzeba odpowiedzieć sobie na pytanie, kto go może w każdej dziedzinie bez ujmy dla interesów Polski zastąpić dzisiaj.

V.

Telegramy.

Uchwały Senatu amerykańskiego.

Waszyngton. 18 listopada (PAT.) — Będąc po 16 h. m. senat amerykański stwierdził następujące uchwały:

- 1) Stany Zjednoczone są zgodne z doktryną Monroe go państwa suwerennym, doktryna Monroe nie podlega pod żadnym względem sądowi ligi narodów.
- 2) Rozporządzenia komisji konstytucyjnej co do armji wejdą w życie po uprawnieniu u nich przez kongres Stanów Zjednoczonych.
- 3) Kongres udzieli pełnomocnictw następcom Stanów Zjednoczonych w Lidze Narodów na kongres międzynarodowy.
- 4) Stany Zjednoczone nie zgodzą się na podpisanie traktatu co do Szaatungu.
- 5) Żądania dotyczące dóbr i majątków, posiadających tymczasowo pod zarządem nieprzyjaciół, Stany Zjednoczone zastawiają jedynie tylko swoim obywatelom.
- 6) Senat zgadza się z uchwałami, dotyczącymi gospodarczego bojkotu i rebrjonu.

Po przyjęciu przez senat powyższych uchwał wyznaczono następnego posiedzenie na przyszły poniedziałek.

Przed kryzysem.

W Sejmie cisza przed burzą. Po niesłychanym piątkowym skandalu parlamentarnym, który urządził ludowcy schylając się od dotrzymania punktu zawartego z rządem na posiedzeniu komisji aprowizacyjnej, zrywając cały kompromis, aby wytworzyć sytuację dla rządu bez wyjścia i aby zniechęcić min. Słowińskiego, który się im nie podobał i był bez ich sankcji powołany na to stanowisko, gdy oni posiadali własnego kandydata zdaje się nie ulegać kwestji, iż incydent cały pozostanie bez dalszych konsekwencji. Zresztą sam klub Nar. Chr. Robotników, wobec wytworzonej sytuacji oświadczył gotowość cofnięcia swojej poprawki, względnie głosować za pierwotnym projektem komisji, byleby tylko nie stwarzać większych trudności.

Ale rozwiązanie kwestji aprowizacyjnej lubo stawowi ona najważniejszą ze wszystkich aktualnych zagadnień bieżących nie stanowi jednak jeszcze wyjścia z obecnej sytuacji politycznej. Ta jest bardziej nasuwająca, niż się zdaje.

Nowa bowiem premiera Paderewskiego została bardzo krytycznie przyjęta przez wszystkie grupy. Najważniejszym proble-

mem, postawionym przez premiera, jest zagadnienie programu rządu, program, który w chwili obecnej nikogo nie zadowala. Wygrać wojnę, wygrać pokój — hasło, które Paderewski jako program postawił, grupy sejmowe krytykują jako zbyt ogólnikowe, gdy teraz trzeba wyłonić konkretnych, realnych postulatów. Dlatego też dyskusja nad expose zapowiada się bardzo gorąca, a od jej wyniku zależeć będzie los obecnego rządu.

Zdecyduje się jutro los rokowań o większość sejmową. Właśnie przed chwilą rozmawiałem z jednym z przewodów ludowców, którzy stawiają utworzenie większości jako postulat państwowy i jako konieczność państwową. Jest nieodzowne utworzenie rządu, któryby opierał się o zdecydowaną większość i mógł na jej barkach przeprowadzać swój program. Zasada siusznna w każdym parlamencie. Ale nasz Sejm jest przedewszystkiem konstytuanta, a w takich ciałach nie drogą zwykłego przegłosowania i zmajoryzowania mniejszości można przeprowadzać uchwały, ale właśnie drogą kompromisu, drogą wzajemnych ustępstw. Konstytucja nie powinna być przeprowadzona drogą zwy-

Komunikat Sztabu Generalnego.

Warszawa, 19 listopada (PAT)

Front litewsko-białoruski.

Na odcinku północnym atak nieprzyjacielski pod Indryszą został odparty. Na południu od Połocka silna działalność bolszewickich partii wywiadowczych.

Pod Leplem nieprzyjaciel ataków nie ponowił.

Front Wołyński.

Działalność wywiadowcza w rejonie Jenilczyn-Seredy.

Front galicyjski.

W celu uniknięcia rozlewu krwi i nieporządku w Kamieńcu Podolskim, opuszczonym przez wojska atamana Petiury i jego rząd, naczelne dowództwo zarządziło na prośbę atamana Petiury zdjęcie Kamieńca Podolskiego, co zostało wykonane dnia 16 b. m. o godz. 13 przez oddziały wystawne samochodami, z którymi nadeszła piechota. W mieście obecnie panuje spokój.

Wz. szefa sztabu generalnego
Haller. pułk.

Parlament bułgarski przeciw traktatowi.

Sofja, 19 listopada: (PAT.) — Parlament bułgarski po burzliwych obradach zaprotestował przeciw traktatowi pokojowemu, pozostawiając rządowi wolną rękę. Pierwszy delegat Teodorow zrzekł się swego mandatu.

Zachodni rząd rosyjski został rozwiązany.

Berlin, 18 listopada. (PAT.) — Komisja ententy dla krajów bałtyckich udała się wczoraj z Kowna do Tyłży. Zachodni rząd rosyjski został rozwiązany. Potwierdza się wiadomość o oddaniu się Awałowa-Bermonta pod rozkazy generała Eberhardta. W armii Bermonta daje się zauważyć znaczne zamieszanie.

Prasa Polska w Czechach.

Warszawa, 18 listopada (PAT.) — Delegat rządu czeskiego w Warszawie pan Radzowski zawiadomił oficjalnie, że prasa polska zostanie dopuszczona na terytorium księstwa Cieszyńskiego, pozostając pod okupacją czeską.

27-go Listopada.

Nauen, 19 listopada (PAT.) — Radjo warsz. Wedle ostatnich doniesień nie sprawdza się wiadomość, jakoby Rada Najwyższa oświadczyła była na zapytanie rządów szwedzkiego i duńskiego, że nie wiadomo kiedy traktat pokojowy wejdzie w życie. Rada Najwyższa odpowiedziała, że traktat stanie się prawomocnym dnia 27 listopada.

Rewizje pasażerów w Skalmierzycach.

Wszyscy podróżni przejeżdżający z Poznania do Kongresówki podlegają w Skalmierzycach ostrej rewizji osobistej i bagażu.

Zarządzenia władz poznańskich znajdują usprawiedliwienie z powodu rozwijającego się z dniem każdym przemytnictwa ze strony naszych „neutralnych”, którzy wywożą stąd z Poznania złoto, banknoty niemieckie, towary itd.

Pochwalając w zasadzie walkę poznaniaków z przemytnictwem i paskarstwem zaprotestować jednak musimy przeciw brutalnemu traktowaniu pasażerów, którzy przechodzą prawdziwe piekło w czasie dokonywanej rewizji w Skalmierzycach.

Wszyscy pasażerowie muszą opuścić wagony i udać się do sali rewizyjnej, w której panuje tłok nieopisany, niemożliwiający wręcz przeprowadzenie skutecznej rewizji, przyczem kobiety rewizują specjalnie, w tym celu zaangażowane kon-

Losy Wschodnie Galicji.

Nauen, 19 listopada, (PAT.) — Radjo pozn. „Chicago Tribune” z dnia 15 b. m. pisze: W kołach konferencji pokojowej spodziewają się, że problem galicyjski będzie uregulowany przed upływem przyszłego tygodnia.

Stany Zjednoczone, Francja, Włochy i Japonia skłonne są przyznać Galicję Wschodnią prowizorycznie Polsce, a Liga Narodów ustali, kiedy w tym obszarze ma się odbyć plebiscyt. Anglia jednak nie zgadza się na to, aby Galicja Wschodnia w całości i na zawsze

pozostała przy Polsce i powołać się na 14 punktów Wilsona, wskazując na to, że ludność Galicji Wschodniej składa się w połowie z ukraińców a polacy są w mniejszości. Loyd Georges miał jako najdalej idącą koncesję dla Polski zaproponować, aby Galicja Wschodnia przez 5 lat pozostała przy Polsce, po którym to czasie miałby się odbyć plebiscyt. Sądzą, że utrzyma się plan amerykański, wedle którego Polska obejmie zarząd nad całą Galicją Wschodnią aż do czasu, gdy Liga Narodów ostatecznie ureguje sprawę przynależności tego kraju.

Odezwa Naczelnego Wodza do wojsk syberyjskich.

Warszawa, 19 listopada, (PAT.) — Pragnienie stworzenia polskiej siły zbrojnej sprawiło, że wszędzie tam, gdzie tylko los popadł garść Polaków, powstawały oddziały polskie. Rozproszone po wszystkich niemal kątach świata, zmuszone nieraz żyć daleko od kraju, tużce te oddziały mogły być powoli przywrócone ojczyźnie i mogły stanąć do apelu w szeregach armii polskiej. Twardy los kazał Wam być żołnierzami polskimi, oderwanymi od Ojczyzny o tysiące mil w krainie znaczonej tyłoma cierpieniami męczenników za sprawę polską.

Generał Haller, do którego należeliście dotąd wraz z powrotem swoim do kraju oddał wszystkie wojska pod rozkaz moje, pod ustawodawstwo wojsk polskich rozkazy na 5 dywizją strzelców pol-

skich, przesyłam Wam w imieniu Ojczyzny pozdrowienie i podziękowanie za dotychczasową służbę i usiłowanie stworzenia polskiej siły zbrojnej.

Chcę, żehycia pamiętali, że w cudzym kraju i wśród obcych ludzi jesteście przedstawicielami żołnierza polskiego, że stanowiącie część wojsk polskich i że we wszystkich najcięższych nawet chwilach macie dbać o honor armii polskiej. W tym i rozumiem, jak głęboko musicie tęsknić do Ojczyzny, z chwilą, gdy wiecie że jest ona wyzwolona i potężna. Dokładam wszelkich starań, by pomimo przeszkód zapewnić wam powrót do kraju, byście mogli jak najprędzej po Waszych ciężkich chwilach tułaczki znaleźć się wśród swoich.

Józef Piłsudski.

Sukces polityki Clemenceau.

Ljon, 19 listopada (PAT.) — Ostatnie wybory do i by deputowanych dały następujące wyniki: Wybrano 31 konserwatyistów, 73 członków partii liberalnej, 120 postępców, 117 republikanów, 52 radykałów, 71 radykalnych socjalistów, 24 republikanów socjalistów, 6 descedentów, 4 zjednoczonych socjalistów. Wobec tego konserwatyści utrzymali status quo. Partja liberalna zyskała 43 mandaty, postępcy zyskali 71, lewcowi republikanie 34 mandaty, radykali stracili 6 mandatów, radykalni socjaliści 76, socjaliści republikanie 8, zjednoczeni socjaliści 42, socjaliści descedenci utrzymali status quo.

Ljon, 19 listopada. (PAT.) — Radjo warsz. Wybory niedzielne do izby francuskiej wykazały ogromny sukces polityki Clemenceau, którą w ten sposób aprobowała poważna część kraju.

Podpisanie traktatu.

Ljon, 19 listopada (PAT.) — Podpisanie traktatu pokojowego z Bułgarią nastąpi w myśl uchwały Rady Najwyższej dnia 27-go b. m.

Rewizja odbywa się na ogół bezwzględnie, większość jednak podróżujących wskutek niesłychanego tłoku i ścisłości, przełamuje kordon strażników i wydobija się z tego piekła nie podlegając zupełnie rewizji.

Po przejściu kordonu pasażerowie udają się biegiem do korytarza przeciwległego budynku, gdzie tłoczeni i zdenerwowani oczekują pozwolenia na wyjście na peron do pociągu, który w tymże czasie jest rewidowany przez śandarmerję poznanską.

W korytarzu dosyć obszernym, a jednak za szczupłym do pomieszczenia wszystkich podróżujących rozgrywa się sceny wprost potworne.

Każdy z pasażerów pragnie dostać się jak najprędzej do wagonu sby zająć miejsce siedzące, co jest poniekąd zrozumiałe z powodu stalego przepelnienia pociągów tudzież ograniczeń w ruchu pasażerskim.

To też panuje tu tłok straszny, dający się tembardziej we znaki oczekującym, że władze wojskowe nie wchodzą zupełnie w położenie podróżujących i przetrzymują ich nieraz w tym piekło przez pół godziny.

Ponieważ żołnierze i funkcjonariusze

Państwa nadbałtyckie i Polska łączą się.

Wilno, 19 listopada (PAT.) — Radjo pozn. Z Kowna donoszą: Przedstawiciele Estonii, Łotwy, Litwy, Polski, Ukrainy i Białorusi, zebrani w Darpacie na konferencji, wypowiedzieli się za konwencją wojskową i polityczną mającą na celu niepodległość wymienionych państw. Przedstawiciele poszczególnych państw skomunikują uchwałę swym rządóm.

Rebusy rosyjskie.

Nauen, 19 listopada. (PAT.) — Radjo pozn. „P tite republiq.” pisze: Antybolshewicki Finlandja ocmówiła udzielenia pomocy Judenowi, podczas gdy antybolshewicka Ukraina widzi się zmuszona do bronięcia swej niezależności przeciw Deniknowi. Zrówno Finlandja jak i Ukraina ogłosiły motywy swego postępowania, które są wyrazem woli tych krajów, a które stressują się w tym, że narody te nie chcą nie wchodzić ani e bolszewizmie, ani e caracie. J teli koalicya sdobędzie głę na to, aby rozkazem carskim gnerałem formalne uznanie Finlandji, Estonji, Łotwy, Ukrainy i Gruzji, natomiast sprawa rosyjska nie wyjaśni.

kolejowi nie okazują zbyt wiele taktu, przychodzi niejednokrotnie do skandalicznych scen pomiędzy publicznością a władzami, które z dźwięcznym uśmiechem na ustach przypatrują się skotłowanym tłumom, rzucając pod adresem cisnących się epitety jak „bydło” i t. d.

Publiczność reaguje ostro, wymyślając głośno pod adresem zebranych i przypatrujących się spokojnie wszystkim — władz wojskowych i kolejowych.

Zdenerwowanie warstwa, okrzyki „dla czego traktujecie nas gorzej, niż bydło” rozbrzmiewają coraz częściej, i kiedy zdaje się, że tłum podniecony barbarzyńskim postępowaniem zaczyna czynnie reagować otwiera się połowa drzwi i wśród ścisłości, krzyków i wycia tłoczących się i tłoczonych rozgrywa się ostatni akt rewizji, kosztuła biletów i wsiadanie do wagonów.

Spocona, pognieciona, okradziona niejednokrotnie w ścisłości publiczność, walczy teraz o miejsca w wagonie, a ulokowany jako tako daje się podlegać swemu oburzeniu, wymyślając dosadnie pod adresem bezwzględnych celników i kolejarzy, którzy nie jednak nie robią sobie z rozżalonych powodu praktyk azjatyckich publiczność.

Możeby władze miarodajne zechciały

Wybory do izby włoskiej.

Rzym, 17 listopada. (PAT.) — Radjo pozn. Podczas wczorajszych wyborów do izby włoskiej na 508 miejsc pensjonistów postawiono ogółem 2030 kandydatów, w tem 460 socjalistów, 406 członków stronnictwa katolickich. Liczba wyborców wynosiła 11 milionów, pod czas gdy w roku 1913 znacząco do ura wyborczych 8 i pół miliona obywateli. Wybory trwały od 3 godz. rano do godz. 7 wieczorem w niedzielę. Resultaty ich będą ogłoszone w dniu następnym.

Zajęcie przed parlamentem w Berlinie.

Berlin, 19 listopada. (PAT.) — Radjo pozn. W poniedziałek popołudniu doszło przed gmachem parlamentu w Berlinie do zajęcia, które dalo powód do potropek o zamachu na Ledeboura. Gdy Ledebour wychodził z parlamentu kilka osób zawołało: Niech żyje Ledebour! Powiód officer i jakiś cywilny zawołał natumiaet: Precz s Ledebourem. Tlum rzucił się na opozentów i poturbował ich ciężko. Nadszedł żołnierz straży obywatelskiej stanął po stronie tłumów. Nastąpiła ogólna bijatyka. Gdy Ledebour oraz officer, który wywołał zajęcia, udali się do tramwaju, awantury poturbowały się, ponieważ tłum sądził, że officer chce wystąpić przeciw Ledebourowi. Straż policyjna przywróciła spokój, paczem Ledebour wyjaśnił, że o nicera niebezpiecznie podejrzewano o się samary.

Zakończenie bezrobocia górników.

Paryż, 18 listopada (PAT.) — H. van Donossa z Nowego Yorka: Lewis, przedstawiciel górników oświadczył, że przyjmuje propozycje ministra pracy Wilsona w sprawie ustalenia wspólnej nowej taryfy płac dla całego państwa. Sytuacja w kopalniach znacznie się polepszyła. Gubernator Stanu Wyoming zawiadomił rząd, że górnicy w tym stanie w poniedziałek przystąpili do pracy.

Wybory we Francji.

Paryż, 18 listopada (PAT.) — Radjo pozn. Wybory do parlamentu francuskiego odbyły się w całej Francji w zupełnym porządku. Do godz. 2 popoł. dnia wczorajszego znane były rezultaty w 273 okręgach. Wybrano 15 konserwatyistów, 10 liberalistów, 31 republikanów lewicowych, 28 radykałów, 41 radykalnych socjalistów, 12 republikanów socjalistów i 13 socjalistów.

Wykonanie wyroku sądu wojennego.

Warszawa, 18 listopada (PAT.) — Dziś o godzinie 6 rano na stekach cytadeli wobec przedstawicieli wojskowego urzędu prekratorskiego, lekarzy oraz władz rozstrzelano porucznika Kosteckiego i porucznika Saffra, skazanych wyrokiem sądu wojstowego na karę śmierci za malwersacje służbowe. Wczoraj skazanym skomunikowano wiadomość o odrzuceniu próby o ułaskawienie.

Aresztowanie ministra.

Nauen, 19 listopada (PAT.) — Radjo pozn. Dzienniki berlińskie donoszą, że w związku ze zniesieniem rosyjskiego biura werbankowego dokonano rewizji domowej w mieszkaniu byłego ministra rosyjskich kolei Borysa Butenka, którego aresztowano.

się zainteresować praktykami w Skalmierzycach i wskazały tamtejszemu urzędowi na niedopuszczalność takiego traktowania publiczności.

Szykanowanie bezmyślnie pasażerów nie leży chyba w interesie władz poznanskich, które ponoszą odpowiedzialność za niatakowne i bezwzględne postępowanie niższych organów wykonawczych w Skalmierzycach.

Niemądre a czasami, jak opowiada publiczność, nieludzkie postępowanie wywołuje wrogię nastroje, których uniknąć by należało w obopólnym interesie!

Jeżeli zaś podróżujący są plagą do niezniesienia, należałoby przerwać zupełnie ruch pasażerski z Poznania, a nie traktować publiczności w podobny, niedopuszczalny sposób.

Rewizje dalały się przeprowadzić zupełnie dobrze w wagonach, jeżeli by to jednak dla nieznanych nam względów było niemożliwe, należałoby rewidować publiczność w porządku kolejowym, zapatrząc każdego zrewidowanego w znaczek, który umożliwiałby mu kolejne i spokojne przejście do wagonu i zajęcie zajmowanego uprzednio miejsca.

Wolę tych, którzy nasz kamień grobowy odwalili, mają się te ziemie wkrótce głośno wypowiedzieć, z kim pod jednym sztandarem stać pragną, ze swą Macierzą miłośnie wyciągającą do nich ramiona, czy też z wielkomyślnymi ciemiężcami, których kajdany wżerały się w ich ciało.

W takiej chwili Polska milczeć nie może, „w czynu stać” uderzyć powinna, i wysiłkiem woli stwierdzić swój związek z ziemią tę.

Redaccki i Rodacy!

Towarzystwo nasze powołane do życia, by ocierać łzy ofiarom wojny, w ważnej tej chwili zabiera do Was głos.

I wzywa do ofiar dla ofiary wojny najtragiczniejszej, dla Piastowskiego naszego Śląska.

Dopomóżcie mu by oderwany od Polski powrócił do niej po wiekowej niewoli.

By co szatan od nas odłączył połączone znowu zostało z nami wołają Boga. Aby do tego nie dopuścić niczem nienasyceni nasz wróg nie szczerdaj żadnych wysiłków i nie zdoławszy brutalną przemocą zgnieść i złamać obśadującego ten kraj dzielnego ludu, usiłuje drogą agitacji słowem i drukiem skazić czystą polską jego duszę.

Unicestwić te piekielne jego zamary.

Falszowi jego umożliwić nam przeciwać prawdę.

I dostarczając nam środków materialnych, dopomóżcie do tego, by co rychlej został on oświecony, czem jest ta spotwarzana przez niego Polska, od której oderwać go pragnie ten, który pożar polskiego już tak wiele.

Śląsk naszym być musi.

Światło musi pokonać mrok.

Niemiec z jego czcigodnych progów musi się nazawse wynieść precz. Musi.

„A patrzajcie na to wiecznie z góry Nie odwróci od nas twarzy Bóg”.

Warszawa, d. 14/11 1919 r.

Alfons Parczewski, Aleksander Babiański, Stanisław Belza, Józef Evert, Wł. L. Evert, Aleksander Hefflich, Tadeusz Krauscher, Zofia Lelelewowa, Felicya Lierowa, Józef Niedzwiecki, Alfons Parczewski, Józef Rostek, Siewiorek, Władysław Stojowski, (P) (Towarzystwo Pomocy ofiarom wojny. Warszawa, Szpitalna 6).

Ze Stolicy.

Zjazd ziemiański.

Zapowiedziane na d. 29 listopada r. b. ogólne zebranie członków związku ziemian w Warszawie odbędzie się nie w gmachu CTR jak to było początkowo projektowane lecz w siedzibie Stow. Techników (al. Czackiego nr. 3-6).

Zjazd ten będzie nader liczny. Obrady rozpoczną się o godz. 9-iej, względnie o godz. 10-iej rano.

Tajemne sprężyny.

Na giełdzie warszawskiej, a przeważnie t. zw. „czarnej”, działa tajemna ręka, która oczywiście nie bez porozumienia z Niemcami, astucznie obniża wartość marki zolakijskiej w stosunku do niemieckiej. Za dowód służyć może fakt, że jednocześnie, gdy u nas sztucznie podbito kurs marki niemieckiej do 190, w Sawajscji różnica odpowiednia była znacznie mniejsza, sięgając zaledwie do 144.

36 tysięcy Rosjan w Warszawie.

Zerządzony przez komendanta polnej państwowej spisy lokali w Warszawie, zamieszkałych przez uchodźców stwierdził, że obecnie przebywa w Stolicy 36 tysięcy Rosjan, zajmujących 4000 lokali, co znacznie przyczynia się do głodu mieszkaniowego. Wtajemniczenie się w tryb życia tej kategorii „gości” potwierdziło dawno ugruntowane przekonanie, że nie odrywają oni żadnej roli produkcyjnej. Przeciwnie, tworzą najwięcej, Bóg jeden wie jakiego pochożenia — pensjonariuszy, demoralizując atmosferę stolicy. Inna grupa politykuje, wysyłając depesze do Marji Teodorówny, przebywającej w Dnieprze i przesyłając losy tylko Litwy i Białej Rusi, lecz nawet Chaimsonowscy, oczywiście w znaczeniu utraty i ich przez Polskę. Nastroje mekkańskie warszawskim bruku są wysyłające i prowokacyjne.

Prosimy o odnowienie prenumeraty na m-c Listopad r. b.

Co słycać nowego?

Szerzenie oświaty wśród żołnierzy.

(x) Stowarzyszenie Techników w Łodzi podjęło myśl zorganizowania „Towarzystwa szerzenia wiedzy wśród żołnierzy polskich”.

W tym celu zwołane zostało wczoraj zebranie organizacyjne, na którym prezes zarządu Stow. Techników inżynier E. Wagner zaakcentował dążenie inicjatorów do otoczenia żołnierza polskiego jako obywatela troskliwą pieczą i dania mu pomocy duchowej.

Na przewodniczącego powołano kapitana Fryśa, który zaprosił na sekretarza porucznika Duszkiewicza.

Odpowiedni referat w sprawie założenia projektowanego Towarzystwa wygłosił p. Koźmiński, proponując stworzenie komisji, która opracowałaby odpowiedni statut, wzorując się na istniejącym „statucie wiedzy wojskowej”.

Przewodniczący kapitan Fryś oznajmił, że Dowództwo Okręgu Generalnego zapoczątkowało akcję kształcenia oficerów i żołnierzy, że powołani są do tego referenci kulturalno-oświatowi dla szerzenia wiedzy wśród żołnierzy prowadzone są kursy dla analfabetów.

Akcja utrudniona. Jest z powodu braku biblioteki z dziełami zasadniczych dziedzin wiedzy.

W sprawie zorganizowania Koła przyjaciół wiedzy wojskowej odbyć się ma zebranie w sztabie generalnym z udziałem zaproszonych osób zainteresowanych.

Przedstawiciel Towarzystwa opieki nad żołnierzem polskim, przekształconego obecnie na Łódzki Oddział Towarzystwa Czerwonego Krzyża p. Z. Fiedler — komunikował, że T-wo działało w kierunku pomocy żołnierzowi polskiemu, a działalność ta wyraziła się w urządzeniu kursów w szpitalach na ulicy Pańskiej i Przedzłazianej oraz w oddziale saperów. Oddział w dalszym ciągu chętnie odda swe usługi do pomocy władzom wojskowym w szerzeniu oświaty wśród żołnierzy.

Na wniosek inżyniera Wagnera postanowiono wybrać komitet, który porozumie się z organizatorami instytucji, zapoczątkowanej przez władze wojskowe i opracuje plan przyszłej działalności T-wo szerzenia wiedzy wśród żołnierzy.

Do komitetu wybrani zostali pp. Z. Fiedler, Koźmiński i porucznik Duszkiewicz.

W końcu zebrania porucznik Duszkiewicz zaznajomił obecnych z wynikami prowadzonej nauki analfabetów przez specjalnych nauczycieli, pod kontrolą referatów kulturalno-oświatowych.

Ze związku kooperatystów.

Na ostatnim konferencyjnym zebraniu delegatów zrzeszeń kooperatystów, zgrupowanych przy Łódzkim oddziale Warszawskiego Związku stowarzyszeń spożywczych które odbyło się przy ul. Głównej nr. 31, pod przewodnictwem p. A. Ziętlińskiego, p. Stankiewicz zreferował sprawozdanie dyrekcji związku za rok ubiegły.

Sprawozdanie z działalności oddziału Łódzkiego wywazało, iż w porównaniu z rokiem ubiegłym obroty oddziału wrosły o 487 proc., zaś koszty handlowe spadły o 2,9 proc. na 1,86 proc.

Za wskazówkami i pomocą oddziału Łódzkiego powstały w roku sprawozdawczym 32 kooperatywy, ogółem zaś przewiduje się w Oddziale 35 zrzeszonych i 65 niezrzeszonych kooperatyw.

Z fabryki Ako-Tow. IK Poznańskiego.

(x) Dłż wo czwartek uruchomiona zost je część tkalni mechanicznej Tow. I. K. Poznańskiego, przy ul. Ogrodowej, przy czym na razie zatrudni 100 tkaczów. Ponieważ gotowej przędzy w Wydziale przygotowawczym jest na 500 warsztatów, ze strony zarządu Towarzystwa czynione są usiłowania w Państwowym Urzędzie zakupów, w celu otrzymania odpowiednich zamówień.

Czynione są również usilne zabiegi o uruchomienie tak w przedzłazianej jak i w tkalni drugiej smiały, co zażyciem jest od zarządu państwowego urzędu zakupów i od tkalni nadchodzącego węgla.

W danej chwili we wszystkich oddziałach fabryki Tow. Akc. IK Poznańskiego pracuje 800 ludzi.

Podatki od sprzedawców.

(c) Ministerjum spraw wewnętrznych zawiadomiło magistrat, że urzędnicy państwowi są wolni od płacenia podatków miejskich, gdyż w ciągu roku mogą być parokrotnie przesunięci na inne miejsce, narazie by ich nie było na parokrotne płacenie podatków miejskich.

Z Tow. Krajoznawczego.

(x) We wtorek, dnia 18 b. m. w Towarzystwie Krajoznawczym, p. Stanisław Cianciara, uczestnik walki zeszłorocznej o Lwów mówił o obronie tego miasta pod inwazją ukraińską.

W początku swojej prelekcji p. Cianciara scharakteryzował nastrój społeczeństwa lwowskiego, zaznaczając, iż poczyny młodzieży, rekrutującej się głównie z akademików przybyłych z Królestwa na zjazd, częściowo zaś z pomiędzy uczniów średnich uczelni lwowskich spotykały się z podziwem i niedowierzaniem ze strony mieszkańców Lwowa.

Młodzież która postanowiła oddać przez Austrjaków ukraińcom stolicę Wschodniej Małopolski, rekrutującej się głównie z akademików, nazywano garstką szaleńców.

Walkę rozpoczęto przy udziale zaledwie 27 młodzieńców, którzy z dnia na dzień zyskiwali sobie zwolenników pomiędzy młodzieżą męską i żeńską i rozszerzali kadry obrońców Lwowa, gdy po trzech tygodniach walki przybyła pierwsza odsiecz wojskowa ilość obrońców wynosiła już 720.

Prelegent mówił o czynach bohater-skich młodzieży, która musiała nie śpiąc po kilka dni z rzędu stawiać opór stokrotnie liczniejszym i wyekwipowanym przez Niemców i austrjaków oddziałom hajdamackim; z d a r z a ł y się wypadki, iż w kilkadziesiąt osób jako to miało miejsce przy zdobyciu dworca kolejowego, rzucono się na tysiączne tłumy wroga i odniesiono zwycięstwo, to samo powiedzieć można o zdobyciu cytadeli lwowskiej. W zakończeniu swej prelekcji p. Cianciara oddał hołd młodzieży polskiej, która podjęła walkę o polskość Lwowa, podnosząc specjalne zasługi dziewcząt, ponoszących narówni z młodzieżą męską trudny wojskowy, a w dodatku spełniających w warunkach niewypowiedzianie trudnych ciężką służbę sanitarną i wywiadowczą.

Prelegentowi podziękowano gorącymi oklaskami za ciekawy i pełen nieznanych szczegółów referat.

Odczyt u nauczycieli.

(—) Sekcja Pedagogiczno-odczytowa podaje do wiadomości ogółu członków, że w piątek dnia 21 listopada o godzinie 6 i pół w lokalu Związku ulica Andrzeja 4, p. Szymczykiewicz wygłosi referat „szkoła a dom”.

Ze stow. „Ognisko”.

(x) Na zebraniu Związku nauczycieli szkół powszechnych „Ognisko” w Łodzi postanowiono odwołać się do wszystkich członków z odczwą, aby z powodu podwyższenia czynszu na lokal „Ognisko” o 100 procent wpłacili jednorazowo na pokrycie tego wydatku po 5 mk. do kasy związku.

Z lokalu „Ognisko” (Andrzeja 4) i jego urządzeń korzystać mogą tylko członkowie związku.

Od stycznia 1920 roku na listach aprowizacyjnych dla otrzymania świadczeń żywnościowych i opału ze związku Ek. P. P. umieszczani będą tylko członkowie związku.

Doniesione zarządzanie w przedmiocie opłat za leczenie.

(x) Starosta m. Łodzi i powiatu Łódzkiego otrzymali od Ministerjum Zdrowia Publicznego okólnik wyjaśniający, iż według sprawozdania okręgowego Urzędu Zdrowia, władze administracyjne ściągają koszty przymusowego leczenia w szpitalach epidemicznych bezpośrednio od stron interesowanych, co czyni akcję sanitarną wśród ludności i stanowisko lekarzy rządowych niezmiernie niepopularnym i utrudnia wysoce tłumienie epidemii.

Wobec tego Ministerjum poleca, wydanie rozprządzenia, aby władze administracyjne zasadniczo nie ściągają bezpośrednio od chorych i podejrzanych w szpitalach epidemicznych opłat, lecz koszty odnośne przedstawiały zarządom komunalnym do wyrównania.

Choroby zakaźne i śmiertelność w Łodzi.

W ciągu tygodnia od dnia 9 listopada do dnia 15 listopada 1919 r.:

- Na dur osutkowy (tyfus plamisty) zachorował 9, zgonów 1.
- Na dur brzuszny (tyfus brzuszny) zachorował 27, zgonów 3.
- Na czerwonkę (dysenterję) zachorował 8, zgonów 2.
- Na płonkę (szkarlatynę) zachorował 21, zgonów 1.
- Na błonkę (dysferyt) zachorował 3, zgonów 2.
- Na różę zachorował 2, zgonów 3.
- Na gruźlicę zmarło osób 28.

Walka z lichwą i spekulacją.

(x) Komisja sądowa przy Urzędzie Walki z lichwą i spekulacją w Łodzi skazała za pobieranie cen wyższych za towary, aniżeli oznaczono w cenniku Teodora Wagnera, przy ul. Piotrkowskiej 101 na 1000 Mk. grzywnien lub miesiąc aresztu, Mendla Tancera, Dawida Katzengolda i Małkę Łagrzycką po 500 Mk. lub miesiąc aresztu, Mendla Minca, Moszka Kraja po 500 Mk. lub miesiąc aresztu, Mijera Heszsonowicza i Maksa Harenberga po 300 Mk. lub 3 tygodnie aresztu.

Zjazd delegatów robotników rolnych

(x) W dniu 30 bm. o godz. 10 w lokalu Polskiego Związku Zawodowy (Główna 31) odbył się zjazd delegatów robotników rolnych z całej Rzeczypospolitej P. lskiej w celu omawiania sprawy centralizacji związków, centralizacji kary, zawarcia umów przez pracowników z właścicielami majątków ziemskich, cennika rzeźni i zakładu folwarcznego, oraz projektu założenia organu związkowego.

o roboty niemie.

(c) W magistracie odbyła się onegdaj narada w sprawie robót ziemnych, w której wzięli udział 46 delegatów robotniczych.

Uchwalono wybrać komisję z przedstawicieli magistratu pp. Ciszewicza, inż. Zajęczkowskiego, oraz Kalużyńskiego i Surmańskiego, jako delegatów robotniczych.

Komisja odwiedzi tereny robót i zbada stan rzeczy. Przedstawiciele robotników proponowali, aby zamiast dwutygodniowych wymawiań pracy, urzędzie paule, stosowaną przy robotach budowlanych, aż do zmiany aury, przy czym związki robotnicze zagwarantują, iż robotnicy, którzy w tym czasie otrzymają inne zajęcie, zrzekną się dwutygodniowego wynagrodzenia.

Przedstawiciele magistratu, obiecali oddać sprawę pod rozpatrzenie zarządu miasta.

Kradzież artykułów spożywczych.

(x) Wczoraj na ul. Nowo-Cegielińskiej policja zauważyła dwóch żydów, Abrahama (ojca) i Nachmana (syna) Goldenbergów, którzy przynosili jakiś towar tajemnie do swego mieszkania przy ul. Zachodniej 54. Po zatrzymaniu tych ludzi i rewizji okazało się, że transportowano kakao, kaszę, olej i t. p. Zrodziło się podejrzenie, że artykuły te są systematycznie kradzione i wynoszone z taniej kuchni dla ubogiej dziatwy żydowskiej przy ul. Nowo-Cegielińskiej 24.

Goldenbergów aresztowano i wszczęto dochodzenie.

Kradzież pasów.

(x) Z piwnicy Dawida Rozengartena przy ulicy Benedykta 36, nieznanymi sprawcy skradli dwa pasy od motoru elektrycznego, wartości kilku tysięcy marek.

Komunikaty.

Podziękowanie.

Zarząd Związku Inwalidów Wojennych s. Jada serdecznie Bóg zapłać urzędnikom i pracownikom Elektrowni miejskiej za zebrane 450 mk. na rzecz Inwalidów Wojennych. Jest to pierwszy czyn polaków i obywateli, którzy z rozumie niedolę inwalidów i idą im w pomoc. Mamy nadzieję, że inne instytucje i fabryki pójda za przykładem Elektrowni miejskiej.

Prezes Z. Jackowski.

Sekretarz H. Lichociński.

Rzeczy do odebrania.

Podczas przeprowadzenia rewizji w osób podejrzanych o dokonywanie kradzieży, odnaleziono następujące rzeczy, najprawdopodobniej pochodzące z kradzieży, a mianowicie:

- 1) czarna skórzana damska sakiewka,
- 2) 1 walizka (sakwojaż),
- 3) 1 pudełko drewniane, 1 sukienka damska, czarna (szewiot),
- 4) 1 tukieta damska, granat w paski czerwona,
- 5) 1 chustka wełniana w kratkę,
- 6) 1 kaftan damski nocny biały,
- 7) 1 bluzka biała,
- 8) 1 koszula męska dzienna biała,
- 9) 1 bluska koronkowa i 2 paszporty na imię Łukasza Gralaka i Aleksandra Truskowskiego.

Uprasza się osoby, którym rzeczy wymienione zostały skradzione, zgłoszenie się do Urzędu Sledczego w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 136, celem obejrzenia takowych, z powołaniem się na czbę aktów 18/19 A. Bryg. 11.

Zjazd przedstawicieli Komitetów Plebiscytowych dla Górnego Śląska.

W ubiegły wtorek odbył się w Poznaniu w lokalu Towarzystwa Czytelni Ludowych zjazd przedstawicieli Komitetów plebiscytowych dla Górnego Śląska. Reprezentowane były prawie wszystkie Komitety z większych miast: Kongresówki, Mała i Wielkopolski tudzież generalny sekretariat plebiscytowy na Górnym Śląsku.

Zebranych powitał serdecznie ks. poseł Ludwiczak z Poznania, wyrażając nadzieję, że zjazd działaczy plebiscytowych będzie pierwszym krokiem do skoordynowania całej działalności plebiscytowej, wymagającej poparcia przez nasze społeczeństwo.

Po objęciu przewodnictwa przez pana br. Mycielskiego z Głowa zabrał głos mecenas Wolny z Górnego Śląska i zaznajomił zebranych z programem przyszłej działalności tworzącego się obecnie generalnego sekretariatu plebiscytowego na G. Śląsku. Następnie sekretarz Komitetu zjednoczenia Górnego Śląska z Warszawy p. Stefan N tanzon referował sprawę ujednostajnienia całej akcji plebiscytowej i powołania do życia centrali, która by ułatwiała z jednej strony porozumiewanie się generalnemu sekretariatowi z poszczególnymi Komitetami, z drugiej skoordynowała dotychczasową działalność agitacyjną, prawną i wydawniczą.

W dyskusji wyczerpującej, która rozwinęła się po wysłuchaniu obu referatów zbierali głos ks. poseł Ludwiczak, poseł Thugutt, redaktor Sądowicz, przedstawiciele Komitetów z Wielkopolski, Łodzi, Lublina i członkowie generalnego sekretariatu plebiscytowego mec. Wolny Dr. Wilimowski, Dr. Gontkowski i t. d.

Przyjęto w końcu jednomyślnie rezolucję redaktora Sądowicza nawołującą do ujednostajnienia dotychczasowej działalności plebiscytowej w kraju, do podziału pracy pomiędzy poszczególne Komitety i spowiadające generalny sekretariat plebiscytowy do powołania do życia centrali Komitetów w Warszawie lub Poznaniu.

Podział pracy pomiędzy poszczególne Komitety nastąpi w najbliższej przyszłości po stworzeniu ekspozytury generalnego sekretariatu w jednym z obu miast wymienionych i zwołania ponownego zjazdu delegatów.

Łóż, reprezentowali na zjeździe pp. Cwałbiński, Groszkowski i Kopieński.

Z Rady Miejskiej.

(X) Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej odbyło się pod przewodnictwem radnego L. Kerna.

Sprawą podwyższenia budżetu Rady Szkolnej Ostrewoj oraz subsydium na użytek bibliotek do Mk. 35.000 postanowiono odłożyć do czasu rozpatrywania budżetu.

Następnie rozważano referat Komisji Arborealnej w sprawie wyznaczenia kwoty

Mk. 10.000 tytułem jednorazowej zapomogi dla Domu starców przy Chrześcijańskim Towarzystwie Dobroczynności. Jako referent wystąpił członek komisji radny Drabarek.

Przeciwko temu wnioskowi komisji wystąpił prezydent Biewski, dowodząc, że instytucja ta, pobierając corocznie od miasta subsydium w sumie 290.000 Mk. nie powinna żądać jednorazowych zapomóg. Kilku radnych podtrzymało wniosek komisji skarobowej.

Po zarządzeniu głosowania okazało się, że wniosek ten większością głosów został odrzucony.

Następnie decernent dr. Koziołkiewicz przedstawił wniosek Magistratu w sprawie pobierania przez Wydział Zdrowotności publicznej od chorych, leczących się w szpitalach miejskich opłat za użyte do operacji materiały opatrunkowe oraz używalność instrumentów, chirurgicznych, w sumie 100 Mk.

Przeciwko temu wnioskowi oponował radny Cwałbiński, twierdząc, że tylko za pomocą choroby mogą pozwolić sobie na taki wydatek. Proponuje tedy, aby wniosek magistratu uzupełnić dodatkiem „zameżni”.

Propozycję tę popiera radny Nowowski. Replikuje dr. Koziołkiewicz, uzasadniając konieczność pobierania projektowanej opłaty i prosząc Radę o zatwierdzenie wniosku z poprawką radnego Cwałbińskiego t. j. pobierania opłaty od tych chorych, którzy nie będą mogli wykazać się świadectwem o stanie swego ubóstwa.

Iżynier Srenfeld, kierownik Wydziału budowlanego referował wniosek magistratu dotyczący: nabycia w drodze wyłączenia kilku posesji i placów.

Większością głosów wniosek magistratu został przyjęty.

Ostatnie wiadomości.

Kongres międzynarodowych finansistów.

Nauen, 19 listopada (PAT). — Radio warsz. Ze Szwajcarii donoszą, że za inicjatywą państw neutralnych i na wniosek szwajcarskiego banku narodowego ma się odbyć w pierwszym tygodniu stycznia międzynarodowy kongres finansistów celem uregulowania kwestji waluty. Kongres miał się pierwotnie odbyć w Londynie, obecnie postanowiono zwołać go do Szwajcarii.

Szwajcaria a liga narodów.

Nauen, 19 listopada (PAT) — Radio warsz. Szwajcarskie zarządzenie narodowe podjęło w poniedziałek w dalszym ciągu dyskusję w sprawie ligi narodów. Poseł Gelpke który prawnie walczył przeciw projektowi Lig Narodów, stawia zarzut, że projekt nie mówi o neutralności Szwajcarii. Mówca zarząca także uwagę na mowę Lloyd George'a, który oświadczył, że bezpięsenstwo Wielkiej Brytanji jest zapewnione, jeżeli tema, że jest ona wysła. Wyrażenie się to d wodzi, że Lloyd George nie żywi bezwzględniego zaufania do Ligi Narodów. Lani mówcy polemizowali z posełem Gelpkem i przemawiali gorąco za Ligą.

Rozporządzenie.

Ministra Apropowizacji w sprawie przerobu ziemniaków w zakładach przemysłowych.

Na mocy art. 6 Ustawy z dnia 29 lipca 1919 r. o obrocie ziemniakami w roku gospodarczym 1919-20 zarządzam, co następuje:

1. Przerób ziemniaków zdrowych w zakładach przemysłowych rolnych jest wzbroniony.

Zezwala się natomiast, po otrzymaniu odpowiedniego zwolnienia od starosty, na przerób ziemniaków zmarzniętych, wydobytych z gruntu po 1-m listopada r. b., jak również ziemniaków zmarzniętych i zgnitych, kierowanych do poszczególnych zakładów z zarządzenia Urzędu Ziemniaczanego Państwowego Urzędu Zakupu Artykułów Pierwszej potrzeby.

2. Zwolnienia na przerób ziemniaków z wyjątkiem przydzielonych wprost zakładom przez Urząd Ziemniaczany, udzielać będą przez pp. starostów, po wysłuchaniu opinii specjalnie utworzonych w tym celu na powiatach komisji, których skład zostanie ustalony specjalną instrukcją.

3. W każdym zakładzie przemysłowym przerabiającym ziemniaki, winno znajdować się w miejscu widocznym niniejsze rozporządzenie.

4. Osoby, dopuszczające się przekroczenia tego rozporządzenia, karane będą przez starostów karami, oznaczonymi w art. 9 Ustawy z dnia 29 lipca 1919 r. o obrocie ziemniakami.

Minister Apropowizacji

w. z. (—) Oskar Sobalski.

Warszawa, dnia 11 listopada 1919 r.

TO I OWO.

Wysoka cena czekolady—przyczyną niezawierania małżeństw.

Londyn, w listopadzie.

W Wielkiej Brytanji jest obecnie przeszło dwa miliony niezamężnych młodych kobiet. Jedno z pism angielskich dopatruje się przyczyny w zwiększonej drożyznie i zestawia następujący rachunek kosztów starania się o pannę i zawarcia małżeństwa:

Jednym z niezbędnych, a najdroższych artykułów w epoce starania się o pannę jest — czekolada — kosztuje 4 szylingi funt, a do tego droga bonbonierka, lub pudełko przewiązane piękną wstążką. — A kwiaty? — Dalej pierwszorzędne białe do teatru lub kina. Gdy doszło już do zaręczyn potrzebne są pierścionki, które kosztują o 75 proc. więcej niż przed wojną. Lecz teraz dopiero zaczyna się dla pary zaręczona prawdziwa droga krzyżowa — szukanie mieszkania. Jakim to dawniej było źródłem rozkoszy — to w obecne oglądanie przyszłego „gniazdka”, przebieranie, domaganie się pięknego położenia, doskonałego podziału i wszelkiego komfortu. Dziś młoda para zadużoną jest, jeżeli usłyszy o jakimkolwiek miesz-

kanu, a po przypuszczeniu szturm, może okazać się, że — „już zajęte”.

Przyjemny jednak, że znalazło się już za horrendalną cenę, jakie takie mieszkania, zaczyna się gonitwa za meblami i za niezbędnymi sprzętami. Koldry kosztują 4—5 gwinei para, fortepiany nie można dostać poniżej 100 gwinei, najskromniejsza łóżko kosztuje 12 gwinei. Jeżeli zaś pomyśli się o służącej, o przecze, o mleku — litr za szylinga — nie dziw, że instytut samozachowawczy wprost nakazuje nowoczesnemu mężczyźnie bezżenstwo — naturalnie, o ile nie jest paskarzem.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski (Dzielnia 18.)

Dzisiaj odegraną będzie żywa i aktualna w swoim doskonałym humorze satyra W. Perzyńskiego „Polityka” w interpretacji pp. Dunajewskiej, Ferinark-Witkowskiej, Zbikowskiej, Meliny, Pilarzkiego, Rychłowskiego, Osawalda, Urbańskiego, Wiśniewskiego i innych. Sztuka zapewniła sobie długotrwałe powodzenie.

W sobotę po poł. o godz. 4 po cenach najniższych odegraną będzie pełna wdzięku i humoru komedia Al. Fredry „Siuby panieńskie”.

Wieczór o godz. 7 m. 30 arcydzieło satyry nowoczesnej znakomitego ironisty angielskiego B. Sław'a „Major Barbara”.

Reżyseruje J. Leśniewski.

W niedzielę po poł. o godz. 3 dla publiczności zamiejscowej Teatr era wspaniałą sztukę historyczną J. A. Herztza p. t. „Książę Józef Poniatowski” z p. Rdzawiczem w roli tytułowej.

Państwowa centrala dewiz.

Warszawa, 19-go listopada (PAT.) —

Kursy państwowej centrali dewiz z dnia 19 listopada:	
Funt szterlingi	190.—
Dolary	45.25
Franki francuskie	5.20
„ szwajcarskie	8.75
„ belgijskie	5.85
Floreny holenderskie	17.00
Korony szwedzkie	11.—
Korony norweskie	10.50
Korony duńskie	9.90
Marki niemieckie	137.—
(banknoty drobne do Mk. 10 włącznie).	—
Korony austracko-niemieckie	50.—
Korony czeskie	94.—
Kurs przeliczeniowy na korony	56.—

GIEŁDA.

Warszawa 19-go Listopada

Warr. Kup. Ząd. Poaz	
Rb. carskie a 500	121-127.50
Ruble dumskie a 1000	52.50-51-51.75
Drobne	46-50-47.75
Korony	61-64.25-64

Ogłoszenie.

Wydział Szkolnictwa niniejszym ogłasza konkurs na stanowisko kierownika Kursów Pedagogicznych. Termin konkursu upływa w dniu 25 listopada r. b.

Bliższych szczegółów udziela biuro Wydziału (Ogińska nr. 3, I piętro) w godzinach od 1-ej do 3-ej po południu.

Magistrat Wydział Szkolnictwa.

Kupcom, przemysłowcom i kooperatywom polecany jedynie w Polsce tygodniki fachowe

„Kupiec” „Drogerzysta” „Przegląd włóknisty”

wychodzące w Poznaniu. Abonament każdego pisma wynosi mk. 6kwartalnie Adres „KUPIEC” Poznań

Biurka używane

do sprzedania. Wiadomość Z Terakowski i S-ka Piotrkowska 91.

Dr. Feliks Skusiewicz

ChOROBY SKÓRNE I WENERYZYCHNE Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 p. p. Paalis 11—12 rano.

Zarząd Hota

Łódzkiego Polskiego Związku Zawodowych Ogrodników przy ul. Kilińskiego 50 (p. przeczna o-ficyna), wzywa członków swoich, aby do dnia 15 grudnia r. b. złożyli do kancelarii Zarządu w godzinach od 9 do 1 od 8 do 6 piśmienne obecne warunki pracy, celem polepszenia bytu.

MEBLE

wszelkiego rodzaju w dużym wyborze poleca się skład

„DAK”

Dr. Garliński

choroby czorne

Przyjmuje od godz. 11 i pół po w poł. i od 5—7 wiecz. W niedzielę i święta tylko rano.

Tow. Aka, Fr. Karpiniński w Warszawie KARPINSKIEGO MYDŁO od SWIERZY KARPINSKIEGO MASA od SWIERZY niarawone w swem składniku. Ządłd wczędziel Reprezentant: J. Lipiński, Łódź, Ogińska nr. 3.

ciężka garderobę, obuwie, manuf. kraw., bieliznę, galanterję i t. d.

Najtaniej tylko w sklepie Handlowo Komisowym

„Rekord” Piotrkowska 148

Tamże przyjmuje się różną garderobę manufakturę, i t.p. w komis i za gotówkę

Dr. Gutkiewicz

Orądnator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych.

ul. Piotrkowska 50. do 9—11 1/2 r. i od 4-7 po po

Doniczki

kwiatowe, używane każdej wielkości skupuje Stow. Rozprawy Ogrodniczo-Hortykolowe Dzielnia 15.

Dr. H. Sadkowski

ChOROBY WENERYCZNE specjalnie: chłódka i kłuszek Łódź, ul. Piotrkowska Nr 120 Od 9—11 r. i od 5—7 po pojt

